

NIV 87(5)99(a)

cijfers uit de registratie van kinderartsen

peiling 1999

bibliotheek
drieharingstraat 6
postbus 1568
3500 bn utrecht
tel 030 2729 614/615
fax 030 2729729

Dr. L.F.J. van der Velden
Dr. L. Hingstman

Nivel (Nederlands instituut voor onderzoek van de
gezondheidszorg)
Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 2729700

REGISTRATIE VAN WERKZAME KINDERARTSEN EN AGIO'S KINDERGENEESKUNDE

In 1997 is het Nivel, in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), gestart met de registratie van werkzame kinderartsen en Agio's kindergeneeskunde. Het doel van beide registraties is een periodieke gegevensverzameling en rapportage over het aanbod van kinderartsen in Nederland. De gegevens voor beide registraties worden verkregen via een tweejaarlijkse schriftelijke enquête onder alle werkzame kinderartsen en alle Agio's.

In deze brochure wordt de stand van zaken medio 1999 gegeven (laatste peiling).

Aantal werkzame kinderartsen

Medio 1999 waren er 861 kinderartsen in Nederland werkzaam. Dit betekent dat in vier jaar tijd het aantal kinderartsen met 145 personen is toegenomen (20%). Verder is in de periode 1995-1999 het percentage vrouwelijke kinderartsen gestegen van 36% tot 41%. Gezien het hoge percentage vrouwelijke Agio's (71%) zal het percentage vrouwelijke kinderartsen in de toekomst nog verder toenemen.

Tabel 1: Absoluut en relatief aantal kinderartsen medio 1995, 1997 en 1999

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1995	458	64,0	258	36,0	716	100,0
1997	478	61,0	305	39,0	783	100,0
1999	508	59,0	353	41,0	861	100,0

In 1999 is het grootste deel van de kinderartsen werkzaam in een algemeen ziekenhuis (48%). Dit is iets lager dan in 1995 (50%). Het percentage kinderartsen in academische ziekenhuizen is daarentegen gestegen van 43% in 1995 naar 45% in 1999.

Tabel 2: Absolute en relatieve verdeling aantal werkzame kinderartsen naar type ziekenhuis, medio 1995, 1997 en 1999

	1995		1997		1999	
	abs	%	abs	%	abs	%
Algemeen ziekenhuis	355	49,6	391	50,0	411	47,8
Academisch ziekenhuis	305	42,6	340	43,4	387	44,9
Buiten ziekenhuis	56	7,8	52	6,3	63	7,3
Totaal	716	100,0	783	100,0	861	100,0

Samenstelling

Uit de leeftijdsopbouw van de totale groep werkzame kinderartsen blijkt dat medio 1999 circa 18% ouder is dan 54 jaar. In 1995 bedroeg dit 15%. Hieruit kan deels worden afgeleid dat de reeds in 1995 geconstateerde 'vergrijzingstrend' onder kinderartsen zich verder doorzet. Van de vrouwen is 9% ouder dan 54 jaar en van de mannen bijna 25%.

Tabel 3: Leeftijdsverdeling van werkzame kinderartsen naar geslacht, medio 1999

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal
30-34 jaar	3,0%	8,2%	5,1%
35-39 jaar	13,8%	29,7%	20,3%
40-44 jaar	20,5%	24,1%	22,0%
45-49 jaar	18,1%	19,0%	18,5%
50-54 jaar	20,1%	9,9%	15,9%
55-59 jaar	17,7%	6,5%	13,1%
60-64 jaar	6,1%	2,3%	4,5%
> 65 jaar	0,8%	0,3%	0,6%
Totaal %	100,0%	100,0%	100,0%
abs	508	353	861

Werkzaamheden

Eén van de belangrijkste veranderingen binnen de beroepsgroep kinderartsen is de overgang van vrij beroep naar dienstverband. In 1995 was 65% werkzaam in dienstverband van een algemeen ziekenhuis; dat is toegenomen tot bijna 90% in 1999. Overigens geldt nog steeds dat relatief meer vrouwen (91%) in dienstverband werken dan mannen (88%).

Tabel 4: Relatieve verdeling van type dienstverband in algemene ziekenhuizen in 1995 en 1999

	1995			1999		
	man %	vrouw %	totaal %	man %	vrouw %	totaal %
Vrijgevestigd	34,6	23,5	31,3	11,7	7,1	9,9
Dienstverband	62,9	71,4	65,4	88,3	91,6	89,6
Combinatie	2,5	3,1	2,7	-	1,3	0,5
Waarnemend	-	2,0	0,6	-	-	-
Totaal %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

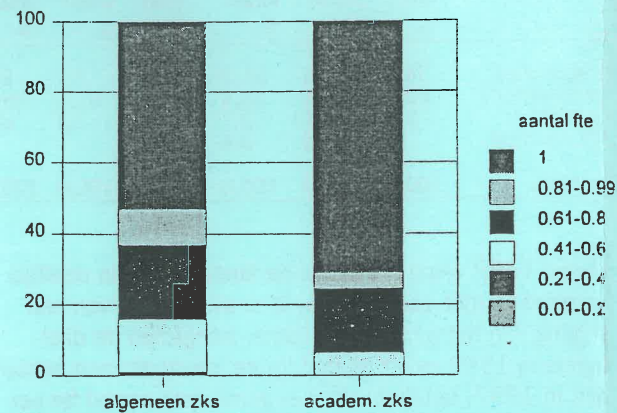
Medio 1999 werkt 41% van de kinderartsen in deeltijd. Vergeleken met 1997 (36%) is er dus sprake van een stijging van het aantal deeltijders. Aangezien de deeltijders in 1999 vaker relatief 'grote' deeltijdbanen hebben dan in 1997, betekent dat het gemiddeld aantal fte per kinderarts veel minder sterk gedaald is dan de toename in het aantal deeltijders zou doen vermoeden. Een uitsplitsing naar geslacht laat zien dat in 1999 met name vrouwen hun functie in deeltijd bekleden (76%). Van de mannelijke kinderartsen heeft 16% een deeltijdaanstelling.

Tabel 5: Omvang van de aanstelling (in fte) van kinderartsen naar geslacht (respondenten)

	1995			1999		
	man %	vrouw %	totaal %	man %	vrouw %	totaal %
0.01-0.2	0,0	1,0	0,4	0,0	0,9	0,3
0.21-0.4	0,4	2,3	1,1	0,0	2,0	0,8
0.41-0.6	2,7	29,2	13,2	1,6	27,0	12,0
0.61-0.8	5,3	34,7	16,9	6,7	40,1	20,4
0.81-0.99	3,6	5,2	4,2	6,9	6,3	7,2
1.00	88,0	27,6	64,2	83,8	23,9	59,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld	0,97	0,76	0,89	0,97	0,76	0,88

Als voor 1999 een onderscheid wordt gemaakt naar werkveld, dan blijkt dat van de kinderartsen in algemene ziekenhuizen een relatief groter aantal (47%) als deeltijder (< 1 fte) werkzaam is dan van kinderartsen in academische ziekenhuizen (30%).

Figuur 1: Relatieve verdeling van de omvang van de 'aanstelling' in fte naar werkveld in 1999

Aantal Agio's kindergeneeskunde

Uit tabel 6 kan worden afgeleid dat er per 1 januari 1999 in totaal 251 kinderartsen in opleiding zijn. Dit aantal is iets lager dan het jaar daarvoor, maar aanzienlijk meer dan in 1995. Het aandeel vrouwelijke Agio's neemt nog steeds toe. In 1995 was 59% vrouw en in 1999 bedroeg dit 71%.

Tabel 6: Aantal Agio's en het percentage vrouwelijke Agio's per jaar per 1 januari vanaf 1995

	1995	1996	1997	1998	1999
Aantal Agio's	207	265	249	259	251
Percentage vrouwen	59%	44%	57%	68%	71%

Bron: MSRC, Nivel-registratie vanaf 1997.

Voorkeuren van Agio's

Werkveld

Zowel in 1997, maar met name in 1999, blijkt het algemeen ziekenhuis met opleiding het meest populaire werkveld te zijn; bijna 34% van de Agio's in 1999 kiest hiervoor. In beide jaren was de belangstelling voor een werkplek binnen een algemeen ziekenhuis zonder opleiding beduidend lager.

Tabel 7: Voorkeuren van Agio's voor type werkveld in 1997 en 1999

	1997	1999
- Eenduidige voorkeur academisch ziekenhuis	23,0%	20,7%
- Voorkeur academisch óf algemeen met opleiding	23,9%	30,0%
- Eenduidige voorkeur algemeen ziekenhuis met opleiding	23,9%	33,5%
- Algemeen ziekenhuis met óf zonder opleiding	14,1%	7,4%
- Eenduidige voorkeur algemeen ziekenhuis zonder opleiding	2,3%	1,0%
- Anders/geen voorkeur	12,7%	7,4%
Totaal %	100%	100%
Totaal abs (respondenten)	213	203

Part-time

Het percentage Agio's dat een deeltijdaanstelling prefereert nam toe van 59% in 1995 naar 82% in 1999. Verder blijkt nog steeds dat relatief meer vrouwen een voorkeur hebben voor part-time werken dan mannen. In 1999 zegt 91% van de vrouwelijke Agio's het liefst part-time te willen werken, tegenover 56% van de mannen. Overigens blijkt dat, vergeleken met 1997, in 1999 het aandeel mannen dat in deeltijd wil werken is afgenomen.

Figuur 2: Voorkeur van Agio's voor part-time werken naar mannen en vrouwen

